

TÓ-ÓRIÁSOK

A Föld legnagyobb területű tava a többnyire már tengernek nevezett **Kaszpi** (371 000 km²). A második helyen az észak-amerikai **Felső-tavat** (82 410 km²), a harmadikon az afrikai **Viktória-tavat** (68 800 km²) találjuk. Negyedik helyen sokáig az **Aral-tó** állt, de területe rohamosan csökken.

A legnagyobb vízmennyiség a **Kaszpi-tenger** medencéjében gyűlt össze (79 319 km³). A Kaszpi medencéjébe 44 000-szer férne bele a Balaton víztömege!

A Kaszpi-tenger, a maga 371 ezer négyzetkilométeres kiterjedésével Földünk legnagyobb tava. A név ugyanis megtévesztő: bár a sós vízű víztest, nagysága alapján megérdemli a tenger nevet, a világtengerrel nincs összeköttetésben. Vízét a Volga, az Ural, a Szamur, a Kura és az Araksz folyók és sok kisebb vízfolyás, továbbá a gyér csapadék adja; ezek hozama tart egyensúlyt a párolgással. A tó vízszintje 26-28 méterrel van a világtengerek szintje alatt, partjain öt ország, Oroszország, Azerbajdzsán, Irán és Türkmenisztán mellett a képen is látható Kazahsztán osztozik.

Földünk legmélyebb tava a **Bajkál-tó** (1620 m), de nem sokkal marad el mögötte a **Tanganyika-tó** sem (1435 m). A 636 km hosszú és 25–79 km széles **Bajkál-tó** a legnagyobb édesvízű tó Ázsiában (31 494 km²), a tó vízszintje a tengerszint felett 455 m-rel fekszik, átlagmélysége 730 m. A kora körülbelül 25-30 millió év, amivel a Föld egyik legöregebb tava. A tó a Kelet-afrikai-árokhoz hasonló hasadékvölgyben (rift), a Bajkál-árokban alakult ki. A környező vidék szeizmikusan aktív: sok hőforrás található a partvidéken, illetve a meder alján is, és a földrengések sem ritkák a tó vidékén.

A tó fenéke 1285 méterrel a tengerszint alatt található, és ezzel ez a Föld legmélyebb kontinentális hasadéka. A tó űrtartalma 23 000 km³, ami nagyjából megegyezik az észak-amerikai Nagy-tavak együttes űrtartalmával, és 20%-át adja a Föld teljes édesvíz-készletének. A tó fenekén 7 kilométer mély üledék van. A tó vizének jellegzetessége, hogy nagyjából 40 m-ig átlátszó. A vize rendkívül jó minőségű, magas az oxigéntartalma, alacsony az ásványtartalma. A szovjet időkben papírgyárat építettek a tó partjára, melyet napjainkban zártak be így már nem szennyezi a tó vizét.

Sajátos „leg”-et mondhat magáénak a **Holt-tenger**, amely Földünk legmélyebb süllyedék területéhez tartozik. A 393 m mély tó fenéke 794 m-rel a tengerszint alatt helyezkedik el. A Holt-tenger sivatagos partján állhatunk legmélyebben Földünk felszínén: - 401 m-en. Tíz-tizenöt éve a térképek a vízszintet még - 393 m-en jelölték, azonban a beléömlő Jordán folyót jórészt elöntözik, így a Holt-tenger vízszintje egyre alább száll.